

*Základní škola a mateřská škola T. G. Masaryka Brodek u Konice, příspěvková organizace
Brodek u Konice 265, 798 46 Brodek u Konice, tel.: 582 391 193, brodek@volny.cz*

(MINIMÁLNÍ) PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

PRO ŠKOLNÍ ROK 2022/23

Obsah:

1. ÚVOD	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1 Informační systém školy.....	5
2.2 Informace od pedagogů.....	5
2.3 Informace od rodičů.....	6
2.4 Informace od žáků.....	6
3. ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVÍŠTĚ (ŠPP)	6
3.1. Výchovní komise.....	9
3.2 Schránka důvěry pro žáky.....	9
3.3 Riziková místa ve škole.....	9
3.4 Relaxační a odpočinková místa ve škole.....	9
3.5 Řešení přestupků u žáků.....	9
4. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU	10
4.2 Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence.....	10
4.3 Spolupráce s odborníky a dalšími institucemi.....	11
5. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI	11
5.1 Seznámení rodičů s činnostmi ŠPP, možnostmi spolupráce.....	11
5.2 Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči.....	12
6. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU Z HLEDISKA RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	12
7. CÍLE	12
7.1 Dlouhodobé cíle.....	12
7.2 Střednědobé cíle.....	13
7.3 Krátkodobé cíle.....	14
8. PREVENCE PRO ŽÁKY	14
8.1 Specifická prevence pro žáky.....	15
8.2 Specifická prevence pro žáky ve výuce.....	15
8.3 Chystané preventivní programy pro žáky.....	17
8.4 Nespecifická prevence.....	18
9. EVALUACE	21
10. ZÁVĚR	22
11. PŘÍLOHY	23

1. ÚVOD

Preventivní program školy má pomoci pedagogickým pracovníkům školy vytvořit vhodné prostředí pro výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu a tím napomáhat snižovat výskyt rizikového chování jakými jsou fyzické i psychické závislosti, nezdravé mezilidské vztahy a další.

Metody výuky a aktivity naší školy jsou voleny tak, aby v maximální míře podpořily motivaci žáka, jeho kreativitu a vlastní aktivitu. Žáci jsou zapojováni do praktických činností, samostatných prací a jejich prezentací. Škola zajišťuje žákům přístup k informacím o nových technologiích. Dále škola zajišťuje otevřenost vůči veřejnosti, a to např. spoluprací s rodiči, školskou radou a dalšími institucemi. Stěžejní úlohu při naplňování preventivního programu mají třídní učitelé, kteří spoluvytváří klima třídy, pomáhají žákům a vzdělávají je.

Škola se při naplňování a realizaci všech preventivních aktivit řídí platnou legislativou.

Jejich výčet je uveden v příloze 1.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola a mateřská škola T. G. Masaryka Brodek u Konice, příspěvková organizace, Brodek u Konice 265, PSČ 798 46
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Kateřina Dostálová
Telefon na ředitele	582 391 193
E-mail na ředitele	brodek@volny.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Tereza Malínková
Telefon	582 391 194
E-mail	terezamalinkova@email.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Marcela Francová
Telefon	582 391 194
E-mail	mar.francova@seznam.cz

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ – I. stupeň	5	58
ZŠ - II. stupeň	4	73
Celkem	9	131

Škola sídlí v obci Brodek u Konice. Žáci školy jsou z obcí Brodek u Konice, Lhota u Konice, Skřípov, Horní Štěpánov, Lipová, Hrochov, Suchdol, Jednov, Labutice a Stínava.

Základní škola má devět ročníků a člení se na první a druhý stupeň. První stupeň je tvořen prvním až pátým ročníkem a druhý stupeň šestým až devátým ročníkem.

Postupnými opravami, údržbou a po celkové rekonstrukci, která proběhla v letech 1999 - 2001, je ve velmi dobrém technickém stavu. Mimo hlavní budovu škola využívá i budovu č. II. (malá budova). Zde jsou umístěny 1., 2. a 3. třída a oddělení školní družiny.

Škola disponuje devíti kmenovými třídami a sedmi odbornými učebnami (počítačová, jazyková, chemická a fyzikální, výtvarná, hudební, cvičná kuchyně a dílny).

Škola vlastní sportovní hřiště, tělocvičnu a školní zahrady. Podmínky prostorové i materiální vzhledem k ostatním školám v okolí lze označit za nadstandardní.

Všichni pedagogové jsou odborně kvalifikováni. Na škole pracuje výchovná poradkyně, metodik prevence rizikového chování, koordinátor ekologické výchovy, koordinátor dopravní výchovy, koordinátor zdravotní výchovy, koordinátor ICT, asistentky pedagoga, speciální pedagožka, Školní poradenské zařízení.

V obci Brodek u Konice se nachází Zdravotní středisko, ve kterém ordinuje smluvní lékař MUDr. Petr Marák, dětský lékař MUDr. Libor Švec. Dále v obci žije a provozuje společnost Naději (prodej léčivých bylin) Mgr. Jarmila Podhorná, součástí je relaxační centrum. Spolupracuje se školou a svými programy a produkty z bylin motivuje naše žáky, rodiče i pedagogy ke zdravému životnímu stylu a vztahu k přírodě.

2.1 Informační systém školy

- webové stránky školy: [Základní škola a mateřská škola \(zsbrodekukonice.cz\)](http://zakladni.skola.a.matejska.skola(zsbrodekukonice.cz))
- školní informační systém: EDOOKIT pro rodiče a žáky
- nástěnky
- schránky důvěry
- rozhlas
- žákovská knížka
- aktivní spolupráce s rodiči na třídních schůzkách
- konzultační hodiny všech pedagogů
- e-mailová komunikace s rodiči
- telefonní komunikace

2.2 Informace od pedagogů

Pedagogická diagnostika je základním školním nástrojem při identifikaci sociálně rizikového chování žáků. Pedagogové a třídní učitelé se v případě vážnějších problémů – častá absence, chování s náznaky agrese zaměřené proti spolužákům, zásadní změny v chování žáků jako je nesoustředěnost, zhoršování prospěchu apod. – obracejí na školního metodika prevence, dále se pak problém řeší s ředitelkou školy a s rodiči.

2.3 Informace od rodičů

Velmi si ceníme aktivního postoje, upřímnosti a důvěry rodičů při řešení problémů žáků. V optimální situaci komunikují rodiče s pedagogy a vedením školy prostřednictvím osobního kontaktu. Další způsoby komunikace probíhají telefonicky, e-mailem a přes EDOOKIT. Čtyřikrát do roka se konají třídní schůzky, které se v případě distanční výuky konají online.

2.4 Informace od žáků

Žáci jsou podporováni v upřímném sdílení situací, se kterými se v životě setkávají a které by mohly narušit jejich studium či sociální vývoj. Škola dbá na pěstování kamarádství, všímavosti a empatie mezi žáky tak, aby se pro ně pomoc spolužákovi stala samozřejmostí. Žáci se tak mohou bez ostychu obracet na své třídní učitele i další pedagogy s problémy svými i svých spolužáků, i pokud jde jen o podezření na ně.

Otevřené rozhovory o dění ve třídě probíhají především při třídnických hodinách a hodinách výchovy ke zdraví a výchovy k občanství. Zde jsou často otvírána témata sociální interakce a komunikace a žáci reagují na konkrétní situace ve své třídě. Důležitými pro sdílení informací jsou i školní výlety a sportovní kurzy, při kterých se třídní kolektiv ocitá v nových situacích, což často vede k odhalení skrytých problémů. Více neformální prostředí mimo školu však napomáhá i upřímné komunikaci mezi žáky a pedagogy, svěřování se a vzájemnému sdílení. Pro anonymní sdílení je ve škole instalována schránka důvěry, kterou metodička prevence pravidelně kontroluje a případná upozornění na rizikové chování a jiné nežádoucí jevy ve škole řeší.

3. ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVÍŠTĚ (ŠPP)

Členové:

VÝCHOVNÝ PORADCE - Mgr. Marcela Francová

ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE - Mgr. Tereza Malínková

SPECIÁLNÍ PEDAGOG - Mgr. Anežka Dohnalová

Kontakty a konzultační hodiny na webových stránkách školy, v žákovských knížkách žáků, na nástěnce primární prevence v přízemí budovy školy.

Cílem ŠPP je:

- pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit tak širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů,
- poskytování základních služeb kariérového poradenství
- sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou a vytvořit metodické zázemí pro jejich vytváření a realizaci,
- poskytování kvalitních poradenských služeb žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům
- posílení průběžné a dlouhodobé péče o děti s neprospěchem a vytváření předpokladů pro jeho snižování
- zajištění péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, metodická pomoc a příprava podmínek pro úspěšnou integraci dětí se specifickými vzdělávacími potřebami
- řešení problémů spojených se školní docházkou – neomluvená a vysoká omluvená absence
- připravit podmínky a rozšířit možnosti integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- posílení průběžné a dlouhodobé péče o nadané žáky
- vybudovat příznivé sociální klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole,
- posílit průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s neprospěchem a vytvořit předpoklady pro jeho snižování,
- prohloubit včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
- zlepšení sociálního klimatu školy
- vytváření programů prevence rizikových forem chování
- poskytovat metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání do školních vzdělávacích programů,
- prohloubit a zlepšit spolupráci a komunikaci mezi školou a rodiči (zákonnými zástupci)
- prohlubování spolupráce s ostatními poradenskými zařízeními
- integrovat poradenské služby poskytované školou se službami školských poradenských zařízení (zejm. pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra, střediska výchovné péče) a s úřady práce.

Výchovná poradkyně plní ve škole především činnosti:

- Řeší problémy týkající se chování žáků, vztahů mezi nimi, vztahů mezi žáky a učiteli
- Pomáhá se začleněním žáků s poruchami učení do výuky
- Je k dispozici žákům, pokud potřebují pomoci s potížemi osobního rázu
- Pomáhá žákům s výběrem budoucího povolání nebo střední školy
- Konzultační činnost se zákonnými zástupci v otázkách volby povolání

Hlavní činnosti školního metodika prevence:

Je vymezeno ve vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

- koordinuje a dohlíží na plnění školní preventivní strategie, MPP pro daný školní rok,
- vypracovává minimální preventivní program pro daný školní rok, který vychází ze školní preventivní strategie (včetně všech příloh)

- koordinuje a participuje na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších forem rizikového chování
- koordinuje a realizuje aktivity školy zaměřené na prevenci projevů rizikového chování,
- koordinuje spolupráci školy s orgány státní správy a samosprávy (PPP, SPC, OSPOD, Policie ČR), které mají v kompetenci problematiku prevence projevů rizikového chování
- metodicky vede pedagogické pracovníky školy v oblasti prevence rizikového chování (vyhledávání problémových projevů chování, výchovné komise, preventivní práce s třídními kolektivy apod.)
- koordinuje vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování
- úzce spolupracuje s oblastním metodikem prevence, vedením školy a výchovným poradcem při řešení aktuálních problémů
- spolupracuje s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností projevů forem rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd
- aktuálně reaguje na varovné signály spojené s možností projevů forem rizikového chování
- spolupracuje se zákonnými zástupci žáků

Hlavní činnosti speciální pedagožky:

- Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.
- Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáka, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.
- Vytyčení hlavních problémů žáka, stanovení individuálního plánu podpory v rámci školy.
- Provádění krátkodobé i dlouhodobé individuální práce se žákem i se skupinou žáků (reedukace, kompenzace).
- Spolupráce na vytvoření plánu pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu s pedagogickými pracovníky školy.
- Průběžné vyhodnocování účinnosti jednotlivých navržených opatření dle potřeby realizace úprav.
- Konzultace s pracovníky dalších poradenských zařízení.
- Speciálně pedagogické poradenské intervence a služby pro žáky, zákonné zástupce a pedagogické pracovníky školy (instruktáž k využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů).
- Koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga ve škole.

3.1 Výchovná komise – je společné jednání ředitelky školy, výchovného poradce, školní metodičky prevence, třídní učitelky, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, psycholog PPP, eventuálně další odborníci či Policie ČR a zástupce nezletilého žáka či žákyně. O tom, jaké orgány jsou k jednání přizváni, rozhoduje závažnost řešeného problému. Výchovná komise

pozve doporučeným dopisem rodiče k jednání, projedná přestupek, navrhne řešení, provede zápis a podpisy účastníků.

3.2 Schránka důvěry pro žáky

Žáci mají k dispozici dvě schránky důvěry. Jedna je umístěna v hlavní budově na začátku chodby v přízemí. Druhá v budově 1. – 3. třídy a ŠD (malé budově) a to na chodbě u šaten. Přístup do schránky důvěry mají pracovníci ŠPP a kontrolu jejího obsahu na hlavní budově kontroluje metodička prevence, na malé budově třídní učitelky 1.krát do týdne.

Žáci jsou poučeni o možnosti využívat schránku důvěry třídními učitelkami na začátku školního roku a zákonní zástupci na prvních třídních schůzkách.

Žáci mohou také využívat schránku důvěry ve školním informačním systému.

3.3 Riziková místa ve škole

Pro bezpečnost školy je důležitá spolupráce všech zaměstnanců školy, kteří spoluvytvářejí pravidla školy a důsledně a jednotně dbají na jejich dodržování. Všichni zaměstnanci si všímají svého okolí, monitorují odchylky a aktivně vykonávají dohled o přestávkách dle rozpisu.

Jako riziková místa na naší škole jsou vytipovány prostory toalet, hlavně v 1. patře, kde jsou žáci 2. stupně, dále šatny, a to společné i prostory šaten před tělocvičnou.

3.4 Relaxační a odpočinková místa ve škole

Pro žáky prvního stupně (malá budova) jsou ve třídách i na chodbách připraveny relaxační odpočinková místa (sedací kostky, koberec) i místa pro pohybové aktivity (branka, skákačí panák) na hlavní budově je v každém patře stolní fotbal, odpočinkové kostky a vaky, sedačka.

3.5 Řešení přestupků u žáků

Porušování školního řádu týkající se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy je klasifikováno jako hrubý přestupek a jsou vyvozeny příslušné sankce. Je sledováno i další rizikové chování – záškoláctví, šikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění bude nejprve přistoupeno k následujícím opatřením:

1. Individuální pohovor se žákem
2. Jednání s rodiči na úrovni výchovné komise
3. Doporučení kontaktu s odborníky, případně krizové intervence
4. V případě nezájmu rodičů uvědomění OSPOD
5. V případě dealerství oznámení Policii ČR

Dalším opatřením bude kázeňský postih v rozsahu vymezeném školním řádem.

4. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU

4.1 V oblasti přímé práce třídních učitelů (TU) a pedagogů

- TU sledují a evidují docházku žáka do školy (prevence záškoláctví),
- sledují zdravotní stav žáků a reagují na jeho případné zhoršení,
- snaží se získat důvěru své třídy (žáci s ním mohou řešit své problémy),
- organizuje třídnické hodiny, na kterých řeší aktuální otázky, rozvíjí pozitivní interakci mezi žáky a sleduje vztahy ve třídě,
- motivuje a vytváří vnitřní pravidla třídy, která jsou v souladu se školním řádem,
- důsledně dohlíží na dodržování pravidel školního řádu,
- sleduje chování a projevy žáků (důraz na prevenci šikany),
- spolupracuje s rodinou (zjišťuje specifika rodiny a z toho vyplývající možná rizika),
- spolupracuje s dalšími vyučujícími, školním metodikem prevence a výchovným poradcem,
- podílí se na realizaci preventivních programů, diagnostice třídy,
- vede žáky k postupům oznamování podezření na rizikovou situaci,
- propagovat schránku důvěry a motivovat k jejímu využití především na třídnických hodinách,
- hlásí metodičce prevence jakýkoli příznak problémového chování, násilného chování apod.,
- pedagogičtí pracovníci vykonávají dohled nad žáky k zajištění jejich bezpečnosti a jako prevence šikany
- pedagogičtí pracovníci školy poskytují v případě potřeby 1. pomoc a evidují úrazy žáků

4.2 Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence

- Školení BOZP pro všechny zaměstnance školy
- 18. 11. 2022 – Společně k bezpečí – Řešení problémů ve třídě (vzdělávání „sborovny“ ve škole) – všichni ped. pracovníci
- Víkendový seminář projektu Provázaná cesta AZ HELP z.s.– „Adaptační program“
- Jarmila Hubená – Pdf UP Olomouc – učitelství Český jazyk, speciální pedagogika
- Mgr. Tereza Malínková – Specializační studium „Metodik prevence“ AZ HELP z.s., projekt Provázaná cesta, Mgr. Petr Spurný
- Setkání školních metodiků prevence – 2krát ročně
- XI. Krajská konference primární prevence rizikového chování Olomouckého kraje
- Metodička prevence se průběžně vzdělává četbou odborné literatury, časopisu PREVENCE a sleduje aktuální trendy v oblasti rizikového chování.
- Metodik prevence předává informace v oblasti primární prevence všem pedagogickým pracovníkům během celého roku.

- Další semináře, semináře, školení – realizujeme dle nabídky a zájmu.

4.3 Spolupráce s odborníky a dalšími institucemi

- krajský školský koordinátor primární prevence PhDr. Ladislav Spurný
(l.spurny@kr-olomoucky.cz)
- okresní metodik prevence Mgr. Vlasta Recová (PPP), Mgr. Kristina Kalabisová
ppp-kalabisova@volny.cz
- Pedagogicko-psychologická poradna a Speciální pedagogické centrum Prostějov
Vrchlického 5, 796 01 Prostějov, telefon: 582 345 139, e-mail: ppp-prostějov@volny.cz
- Speciálně pedagogické centrum
- OSPOD (orgán sociálně právní ochrany dětí MěÚ Konice)
- Podané ruce PV
- MAS Region Haná
- Policie ČR
- místní firmy Naděje a Preciosa
- pediatři
- praktičtí lékaři
- Krajská hygienická stanice v PV a OL
- místní knihovna v Brodce u Konice
- Hasičský záchranný sbor v Konici a sbor dobrovolných hasičů Brodek u Konice
- Kontaktní centrum K centrum Prostějov, práce K centra je poskytovat v prostějovském regionu ambulantní a terénní služby pro nealkoholové uživatele drog a jejich blízké (rodiče, partnery, přátele, aj.) Osobám blízkým uživatelům i široké veřejnosti poskytují odborné poradenství. adresa: Vrahovická 83, 798 11 Prostějov, 777 916 268 web: podaneruce.cz, e-mail: kcentrum.pv@podaneruce.cz

5. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

5.1 Seznámení rodičů s činností ŠPP, možnostmi spolupráce

- představení rodičům na třídních schůzkách
- konzultační hodiny členů ŠPP v žákovských knížkách, na stránkách školy a nástěnce PREVENCE
- ve kterém kabinetu a části školy najdou rodiče členy ŠPP
- informovat o nástěnce výchovného poradce a metodika prevence
- informovat o schránce důvěry
- informování rodičů o možnosti zapojit se do prevence ve výuce i mimo ni – lékaři, policisté, právníci aj.
- zapojení do aktivit konaných ve škole
- SRPŠ – Spolek rodičů a přátel školy
- Školská rada
- třídní schůzky pro rodiče budoucích prvňáčků
- slavnostní pasování budoucích prvňáčků

- slavnostní předávání vysvědčení žákům 9. třídy

5.2 Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Název aktivity	Vedoucí programu
Vánoční dílny	Pedagogický sbor
Projektové dny	Pedagogický sbor
Světový den bez tabáku	Malínková, ped. sbor
Sportovní den	Malínková
Slavnostní pasování prvňáčků	učitelka bud. 1. a 9. třídy
Slavnostní předávání vysvědčení žákům 9. třídy	Malínková

6. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU Z HLEDISKA RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Primární prevencí se snažíme již několik let zaměřovat zejména na prevenci, evidenci a eliminaci rizikového chování, vytváření zdravého sebevědomí žáků, stmelování žakovských kolektivů, předcházení rizikového chování a vytváření komunikativního prostředí na škole.

Co se týká alkoholu, kouření a jiných psychotropních látek, jsou žáci informováni v hodinách výchovy ke zdraví, třídnických hodinách i mimo ně o zdravotních a společenských rizicích takového počinání. Jsou také informováni o tom, že závažně porušují školní řád a vystavují se v souladu s tímto školním řádem možnosti kázeňského opatření.

Pozornost a podpora je věnována jak žákům s výukovými problémy, tak i žákům nadaným a talentovaným (zapojení do školních, okresních soutěží, i soutěže na úrovni kraje).

Rizikové jevy, které se objevili v jednotlivých třídách:

- konzumace nikotinových návykových sáčků na WC v 8. třídě
- ničení školního majetku, došlo k poškození dveří na záchodech v přízemí, žáky 9. třídy
- občas se u žáků objevují rasistické narážky na spolužačky jiného etnika
- častá absence a neomluvené hodiny
- nepovolené užívání mobilního telefonu
- nezájem rodičů
- roztržky, rozepře, vulgární nadávky, nekázeň o přestávkách

7. CÍLE

7.1 Dlouhodobé cíle

- **podpora bezpečného chování** (sledovat chování žáků v hodinách i o přestávkách, hlídat absenci, spolupracovat s rodinou aj.)
- **podpora zdravého životního stylu** (zapojení projektu „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“, školní výlety, vycházky, výuka na zahradě a v okolí školy, prevence rizikových

chování, v hodinách TV zdůrazňovat potřebu pravidelného pohybu, zapojení do sportovních soutěží, organizace sportovního dne aj.)

- **vést žáky k odpovědnosti za svoje chování** (uvědomělost, prevence proti šikaně)
- **podpořit pozitivní mezilidské vztahy** (zaměřit se na klima třídy, spolupráci žáků, pomoc slabším, skupinové práce, práce ve dvojicích, podpora k toleranci a schopnosti soužití s dětmi jiných ras nebo národností)
- **podpora právního vědomí a rozvoje osobnosti žáků** (témata dětských práv v OV, podpora schopnosti vyjádřit svůj názor, protiprávní ohrožování práv druhých – násilí, šikana, zastrašování aj.)
- **podpora vzdělanosti, kulturního a společenského dění** (návštěvy divadel, muzeí, knihovny, kina, divadelní představení ve škole)
- **budovat bezpečné prostředí a klima ve škole** (žáci by se měli cítit příjemně a bezpečně)
- **spolupráce s odborníky** (spolupráce s PPP, SPC, spolupráce s oblastní metodičkou prevence-Kalabisová, OSPOD Konice aj.)
- **další vzdělávání pedagogických pracovníků** (semináře, webináře, kurzy dle nabídky)
- **prezentace a propagace školy na veřejnosti** (webové stránky, akce, zapojení do soutěží – reprezentace školy)

7.2 Střednědobé cíle

- **vedení dokumentace třídy, třídní knihy, žákovské knížky**
- **vzájemné předávání informací mezi vyučujícími** (porady, metodické sdružení, nebo aktuálně o přestávkách)
- **pravidelná spolupráce mezi vedením školy, výchovnou poradkyní a metodičkou prevence** (komunikace, informace a přeposílání nabídek)
- **pokračovat v úspěšné spolupráci s organizacemi zabývající se prevencí** (POLICIE ČR, hasiči, Naděje, e-bezpečí aj.)
- **podpora spolupráce s rodiči** (třídní schůzky, využití konzultačních hodin, komunikace přes EDOOKIT, e-mailem, telefonický rozhovor a akce školy, na kterých se budou podílet i rodiče)
- **dotazníky určené pro žáky** (zmapování třídního klimatu, průběžné sledování chování, reakce na akce, vyhodnocení)
- **budování dobrých vztahů ve třídě** (skupinová práce, akce, výlety, projektové dny aj.)
- **pořádání akcí školy** (lyžařský kurz, výlety, den kostelů, Den dětí, Den Země, sportovní den, Den dopravní výchovy aj.)

- **naučit žáky poskytovat první pomoc a informovat o linkách důvěry, pomoci**

7.3 Krátkodobé cíle

- **na začátku školního roku seznámit žáky se školním řádem** (vymezit jasná pravidla)
- **určit si třídní pravidla** (nejlépe žáci sami za pomoci TU)
- **vést žáky k dodržování pravidel slušného chování** (zdravení, komunikace, vulgarismy, omlouvání aj.)
- **uskutečnit cvičný požární poplach** (seznámení žáků s poplachovou směrnicí, evakuace, shromaždiště)
- **důsledné dodržování dohledů o přestávkách** (snažit se monitorovat třídy, chodbu a záchody)
- **nabídka zájmových činností a volnočasových aktivit pro žáky** (kroužky, doučování, náboženství, ZUŠ aj.)
- **začleňování preventivních témat do výuky** (nejvíce: prvouka, výchova ke zdraví, výchova k občanství, tělesná výchova aj.)
- **předat žákům přehled o všech nebezpečích a rizikových formách chování** (třídnické hodiny, prvouka, VZ, VO)
- **průběžné a systematické monitorování školní docházky** (okamžité navázání spolupráce s rodiči, popř. dalšími orgány)
- **důraz kladen na prožitkovou výuku** (různé sociální i komunikační dovednosti, umět říci svůj názor...)
- **vést žáky k sebehodnocení, sebereflexi** (v ŽK i ústně, co se mi povedlo, co nepovedlo, na čem zapracovat...)
- **příprava a účast žáků na soutěžích** (olympiády CH, ČJ, AJ, PŘ, matematický klokan, Bobřík informatiky, VV soutěže, sportovní soutěže aj.)

8. PREVENCE PRO ŽÁKY

Základem úspěšné prevence rizikového chování jsou především kvalitně nastavená pravidla školy, která jsou ukotvena v našem Školním řádu. [Školní řád ZŠ a MŠ Brodek u Konice \(zsbrodekukonice.cz\)](https://zsbrodekukonice.cz)

V měsících říjnu a listopadu 2022 provede Česká školní inspekce testování tělesné zdatnosti žáků 3. a 7. ročníků základních škol a 2. ročníků středních škol, konkrétní termíny si každá škola určí sama. Testování bude realizováno prostřednictvím sady motorických testů.

Ve školním roce 2022/2023 se v prevenci zaměříme hlavně na:

- prevenci kouření,
- prevenci agresivního chování, násilí, vulgarity, efektivní řešení konfliktů v třídním klimatu
- prevenci šikany, kyberšikany,
- prevenci nebezpečí na sociálních sítích,
- prevenci vysoké absence a neomluvené absence,
- prevence poruch příjmu potravy
- prevenci závažného porušování školního řádu.

8.1 Specifická prevence pro žáky

- zvyšování sebevědomí žáků
- komunikativní dovednosti
- konstruktivní řešení problémů
- schopnost klást otázky a vyjádřit svůj názor
- řešení stresu
- učení vzájemné pomoci
- schopnost říci si o pomoc a vědomí kam se v jakých záležitostech obrátit
- vyrovnání se s neúspěchem
- obrana a ochrana
- předávání informací a prožitkové programy zaměřené na dodržování práva, na prevenci závislosti na návykových látkách včetně alkoholu a tabáku, rasismu, sexuálního a jiného zneužívání, působení sekt aj.

8.2 Specifická prevence pro žáky ve výuce

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita
Český jazyk	<p>1. stupeň Jednání dětských hrdinů – četba, domov, rodina, důvěra, vztahy – zamyšlení, vzájemná úcta, tradice v literatuře a hudbě, vztahy mezi lidmi – dospělí a děti (rozbor literárního textu), člověk jako součást lidské společnosti.</p> <p>2. stupeň Zaměření na rozvoj komunikačních schopností, zařazování textů s tematikou prevence rizikového chování, četba, naslouchání (empatie), kultivovaný projev, práce ve skupině.</p>
Přírodověda Vlastivěda	<p>Lidský organismus – ochrana zdraví, léčivé látky, nebezpečí drog, alkoholu, kouření, zdravá výživa, psychohygiena, dospívání, vývoj jedince. Zdravý životní styl, nemoci, bezpečné chování.</p> <p>Vztah k dějinám – láska k vlasti, hodnotám – četba, tradice a národní hrdost, evropanství, respektování odlišností, národní specifika. Školní řád, vztah k povinnostem, respekt k nadřízeným, úcta k tradicím, vzájemné vztahy – nebezpečí šikany, dotazníkové šetření – vztahy v třídním kolektivu, kamarádství, respektování jiných názorů a zájmů, kritika a sebekritika –</p>

	<p>sebehodnocení, smysluplné využití volného času, lidské vlastnosti – trpělivost, skromnost, sebeovládání, nebezpečí návykových látek a léků. Lidská práva, mezigenerační vztahy, globální problémy přírodního prostředí, sociální problémy. Kultura chování v jídelně a restauraci, kultura v kině, divadle.</p>
TV	<p>Význam pohybu a sportu pro zdraví, hygiena práce a hygiena pohybových činností, dodržování platných pravidel, pravidla bezpečnosti, vztahy, volnočasové aktivity, bezpečnost v dopravě, spolupráce, první pomoc, ošetření poraněného.</p>
VV	<p>Zachycení pocitů pomocí barev, reklama a antireklama – prožitek, estetické prostředí třídy a školy, zařazování témat prevence – evakuace, dopravní výchova, hygiena.</p>
Prvouka	<p>Vztahy mezi členy rodiny, škola, riziková místa a nebezpečné situace, komunikace, osobní hygiena, zdravá výživa, formování základního vztahu a úcty k životu, vlastní osobě, okolí kolem sebe, osvojování přátelského způsobu chování ve třídě, mimo školu, k nemocným, starým a opuštěným lidem, zdravý denní režim: práce, odpočinek, spánek, základní stravovací návyky – význam pitného režimu – škodlivost konzumace a užívání kávy, alkoholu, drog, tabákových výrobků, bezpečnost v dopravě, dětská krizová centra, linky důvěry, péče o zdraví, prevence nemocí a úrazů.</p>
Zeměpis	<p>Živelní pohromy, chování při nebezpečných situacích, regiony světa, kulturní, etnické a národnostní odlišnosti, náboženství.</p>
VZ	<p>Chování v krizových situacích, orientace v terénu, tísňová volání důležitá telefonní čísla (155, 158, 150, 112), kamarádství, láska, manželství, rodičovství, vztahy s lidmi, zdravý životní styl, osobní hygiena, zdravá výživa, zdravý denní režim: práce, odpočinek, spánek, základní pravidla při užívání léků: nebezpečí nevhodného užívání (návykovost), ochrana zdraví, nemoci, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, dětská krizová centra, linky důvěry, závislosti, návykové látky, odmítání návykové látky, školní šikana, záškoláctví, kriminalita, nebezpečnost náboženských sekt, patologické jevy: vandalismus, šikana, kyberšikana, násilí, patologické hráčství, gamblerství, nebezpečí sekt, projevy rasismu, kriminality, AIDS a jiné sexuální choroby, ochrana před nimi, sexuální dospívání a chování, ochrana člověka za mimořádných událostí, sebekontrola, řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování, úcta k lidem, svoboda, rovnost, lidská práva.</p>
VO	<p>Práva a povinnosti, principy demokracie, osobní rozvoj, podobnost a odlišnost lidí, právní řád ČR, protiprávní jednání, rozvoj etického a právního vědomí, občanské postoje, globální problémy, osobní hodnoty.</p>
Dějepis	<p>Základní informace o dějinách Romů a jiných národnostních skupin, kultura jiných národů, rasismus, příčiny válek.</p>

Informatika	Zásady bezpečnosti práce a prevence rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky, hygiena a správné sezení u PC, kyberšikana, bezpečné užívání internetu.
Třídnické hodiny	Školní řád, vztah k povinnostem, respekt k nadřízeným, třídní klima, vzájemné vztahy – nebezpečí šikany. Úcta k tradicím, významné dny, vzájemné vztahy ve třídě, spolurozhodování o dění ve škole.

8.3 Chystané preventivní programy pro žáky

Název aktivity, akce	Realizátor
Pěší výlet na hrádek v Lipové – 9. třída	Malínková
Projektový den pro 7. třídu Plumlov	Fialová
Putování pravěkem, muzeum PV – 5. třída	Šustrová, Hubená
Burza práce a vzdělání PV 9. třída	Francová
Projektový den ve výuce pro 6. třídu	Konečná + GM5 s.r.o. lektori
Projektový den Doubravský dvůr Červenka 1. – 4. třída	TU tříd
Projektový den ve škole – Bramborový den 1. – 3. třída	TU tříd
Desatero pro primární prevenci – 10 videí pro 6. – 9. ročník	Malínková
Poznávací zájezd Vídeň – 2. stupeň	Staffová
To nevymažeš – 2. stupeň	Malínková
Výuka dopravní výchovy pro 4. třídu	DDC v PV
Projektový den ve výuce Kariérové poradenství	Poradkyně IPS ÚP z PV
Divadelní představení v PV– Cesta kolem světa 8. – 9. třída	Divadlo PV, TU
Divadelní představení v PV Maryša 5. -7. třída	Divadlo PV, TU
Divadelní představení v OL Broučci 1. - 4. třída	Divadlo OL, TU
Normální je nekouřit – projekt 6. - 7. třídy	Malínková
Tvoje cesta načisto – přednáška 2.stupeň	POLICIE ČR
Tvoje cesta on-linem – 1. stupeň	POLICIE ČR
Tvoje cesta v dopravě – 1. stupeň	POLICIE ČR
Právo a morálka – 2. stupeň	POLICIE ČR
Den dopravní výchovy – všichni	Ped. pracovníci
Beseda na téma HIV/AIDS – 9. třída	Malínková
Mikulášská nadílka – všichni	Žáci a TU 8. třída
Vánoční jarmark – všichni	Ped. pracovníci
Vánoční besídka všech tříd	Ped. pracovníci
Vánoční kino Olomouc – všichni	Ped. pracovníci
Exkurze do Naděje – 9. třída	Malínková
Lyžařský kurz 4. -9. třída	Francová, Malínková
Elektrárny Dukovany 8. – 9. třída	Dostálová + ped. pracovníci
Světový den bez tabáku všichni	Malínková + ped. pracovníci
Den se složkami integrovaného záchranného systému v PV	Ped. pracovníci
Výukový program: Dům přírody moravského krasu	TU + lektori
Kyberprevence – 4. díly videí pro 9. třídu	Malínková
Sportovní den – všichni	Malínková + TU
Jak si nenechat ublížit – beseda 7. třída	Malínková

V síti (film) + diskuze	Malínková
Školní výlety jednotlivých tříd	TU

Výtvarné soutěže: Barvy podzimu, Jak vypadá paní zima, Jaro je tady, Pozor, děti, červená!
Sportovní soutěže: Atletický čtyřboj, Přespolní běh, závody v koloběžkách, florbal, fotbal...
Olympiády: Logická, chemická, z dějepisu, českého jazyka
 Bobřík informatiky, matematická soutěž PANGEA, matematický klokan, konverzační soutěž v jazyce anglickém, dopravní soutěž mladých cyklistů, přírodovědná soutěž „Zlatý list“

8.4 Nespecifická prevence

Veškeré aktivity, které nabízí škola jako volnočasové. Tyto aktivity podporují zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Kroužky na 1. stupni:

Kroužek		Den	Čas	Učebna
Tvořivé dílny (4. + 5. třída)	Davidová	Úterý	12:30 – 13:45	4. třída
Polytechnický kroužek	PRECIOSA	Úterý	12:30 – 14:00	dílny
Putování přírodou (2. + 3. třída)	Kamená	Čtvrtek	12:30 -14:00 1/14 dní	
Keramika 4. – 5. třída	Heraltová	Čtvrtek	13:15 – 14:45 1/14 dní	dílny
Pěvecký kroužek (3. až 5. třída)	Smítalová	Pátek	12:30 – 13:45	4. třída/ učebna HV
Sportovní hry 1. až 5. třída	Synek	Středa	12:45 – 13:45 Podle počtu žáků 2 skupiny 1/14 dní	Tělocvična/ Hřiště
Doučování 1. třída	Heraltová	Pondělí	11:45 – 12:45	1. třída
Doučování 2. třída	Kamená	Středa	11:45 – 12:45	2. třída
Doučování 3. třída	Švecová	Pondělí	12:30 – 13:30	3. třída
Doučování 4. třída	Smítalová	Pondělí	12:30 – 13:30	4. třída
Doučování 5. třída	Šustrová	Pondělí	12:30 – 13:30	5. třída
PSPP	Dohnalová	Středa	12:30 – 13:15	dílny
PSPP			13:20 – 14:05	

Kroužky na 2. stupni:

KROUŽEK		Den	Čas	Učebna
Konverzace v anglickém jazyce	Hofmanová	Pondělí	13:15 – 14:15	7. až 9. třída
Cvičení z M 1 x za 2 týdny 90 minut	Francová	Středa 1 x za 2 týdny	13:15 – 14:45	9. třída
Cvičení z ČJ 1 x za 2 týdny 90 minut	Fialová	Středa 1 x za 2 týdny	13:15 – 14:45	9. třída
Sportovní hry 6. – 8. třída	Malínková	Čtvrtek	13:15 – 14:45 1/14 dní	tělocvična
Přírodovědný kroužek	Heralt	Čtvrtek	13:25 – 14:55 1/14 dní	
Šití a navrhování	Komárková	pátek	13:15 – 14:45 1/14 dní	
Doučování MATEMATIKA 7., 8. třída	Skokánková	Středa	13:15 – 14:15	7., 8. třída (střídá se po týdnu)
Doučování MATEMATIKA 6. třída	Francová	Čtvrtek	12:30 – 13:30	6. třída
Doučování ČJ 6.- 8. třída	Fialová	Středa	13:15	

Výuka náboženství: Výuka nepovinného předmětu náboženství se v plném rozsahu řídí ustanovením § 15 školského zákona. Na vysvědčení se hodnotí jako ostatní nepovinné předměty. Výuku zajistí místní kněz P. Ondřej Horáček.

Výuka plavání:

- Odpovědný pracovník: M. Heraltová
- 1. třída – předplavecký výcvik
- 2. až 4. třída – povinná výuka

Výuka ZUŠ:

- - pobočka Brodek u Konice:
- p. Holub – dechové nástroje
- p. Hrabalová – klávesy, klavír

Školní družina:

- I. oddělení – Z. Bohuslavová
 - II. oddělení – J. Hubená
- Akce, které se každoročně konají:
- Drakiáda
 - Halloween
 - Masopust
 - Velikonoce
 - Pálení čarodějnic
 - Den matek a Den dětí

Projekty:

- Pokračujeme v projektu „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“ – dodavatel firma BOVYS – jednou za měsíc ovoce, zelenina a mléčný výrobek pro 1. stupeň.
- Obědy pro děti zdarma – organizace Women for women
- Šablony III
- Projekt „digitální pomůcky“, „prevence digitální propasti“.

Výzdoba školy žákovskými výkresy a výrobky: chodby, třídy, jídelna.

EVALUACE

- Hlavním úkolem preventivního programu ve školním roce 2021/2022 bylo vyloučit všechna rizika a vlivy, které narušují nebo ovlivňují zdravý vývoj dítěte.
- Školní rok probíhal ve znamení koronavirové epidemie (povinné testování, roušky). Nicméně stále přetrvávají zvýšená hygienická pravidla – desinfekční stojany na chodbách, pravidelné umývání a desinfekce rukou. Žáci si tyto pravidla osvojili velice dobře.
- Ve spolupráci třídních učitelů, výchovnou poradkyní a školní preventistkou jsme se zaměřovali na zlepšení kamarádských vztahů mezi spolužáky, slušné chování, akce pořádané školou, vystupování na zastávkách, vandalizmus, ochranu školního majetku. Řešili jsme poškozené školní lavice a prokopnuté dveře na chlapeckých záchodech.
- Problémové situace jsme řešili na místě pohovorem, rozbořem situace s třídním kolektivem, projednáním s rodiči a udělováním výchovných opatření.
- Ve školním roce 2021/2022 jsme na půdě školy neobjevili ani neřešili problém nošení, držení, distribuci, konzumaci alkoholu a drog. U žáků 8. ročníku se však vyskytla konzumace nikotinových sáčků na chlapeckých záchodech.
- Individuálním přístupem jsme se zaměřili na žáky z méně podnětného rodinného a sociálního prostředí, kde je větší pravděpodobnost rizikového chování. Těmto dětem bylo nabídnuto a rodiče pozitivně přijali možnost doučování pro děti ohrožené školním neúspěchem.
- Snažili jsme se vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci (zejména v hodinách českého jazyka a literatury, výchovy k občanství, výchovy ke zdraví a třídnických hodinách).
- Vedli jsme žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své školní povinnosti.
- Občas se u žáků objevili rasistické nářžky na spolužáky jiného etnika. Vedli jsme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učíme aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní, sociální zdraví a být za ně odpovědný.
- Pozornost a podpora je věnována jak žákům s výukovými problémy, tak i žákům nadaným a talentovaným. Naši žáci reprezentovali školu v mnoha školních soutěžích, na olympiádách, okresních soutěžích i soutěžích v kraji.
- 2. pololetí školního roku bylo poznamenáno vypuknutím války ze strany Ruska na Ukrajině (únor 2022). Bylo potřeba se žáky hned od začátku o tomto tématu hovořit velmi citlivě, zodpovědět na otázky, nestrašit, utěšovat, že nám bezprostřední nebezpečí nehrozí. V souvislosti s válkou a uprchlickou krizí na Ukrajině došlo ke změně evropského

hospodářského a bezpečnostního klimatu – zvyšování cen energií, paliv, surovin. Tyto změny mají a budou mít vliv na ekonomické fungování některých rodin. Někteří žáci se akcí z finančních důvodů školních akcí neúčastní. Žáci a jejich rodiče velmi pozitivně reagovali na uprchlickou krizi a na pomoc lidem a dětem postižených válkou přispěli charitativní sbírkou.

- Žákům byly nabídnuty volnočasové aktivity, kroužky, zájmové činnosti a programy ZUŠ.
- Škola je zapojena do projektu „Školní mléko“ a „Ovoce a zelenina do škol“ Obědy pro děti zdarma – organizace Women for women.
- Ve školním roce se konaly třídnické hodiny, akce školy, projekty, projektové dny, besedy, kurzy, sportovní akce, exkurze, návštěvy divadelních představení, vystoupení a výlety.
- U jednotlivců se vyskytl následující problémy a rizikové jevy: častá absence, neomluvené hodiny, nezájem a nespolupráce rodičů, krádež ve škole, vulgární nadávky, rozepře a nekázeň o přestávkách, nedovolené používání mobilního telefonu.

10. ZÁVĚR

O preventivním programu jsou informováni všichni učitelé na pedagogické radě, rodiče na třídních schůzkách a na webu školy, žáci v třídnických hodinách i ve vyučovacích předmětech. Program je veřejně přístupným dokumentem.

V Brodku u Konice, 1. 9. 2022

Vypracovala metodička primární prevence Mgr. Tereza Malínková _____

Schválila ředitelka školy: Mgr. Kateřina Dostálová _____

11. PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Aktuální legislativa:

Zákony

- **Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (od 1.9.2017 novela)**
- Vyhláška č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Zákon č. 65/2017 Sb., zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- Zákon č. 250/2016 zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 251/2016 Sb. zákon o některých přestupcích
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
- Zákon 89/2012 Sb. Občanský zákoník
- Zákon č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Vyhlášky

- **Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších předpisů**
- Vyhláška 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, (...)
- Vyhláška 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- Vyhláška 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání na konzervatoři
- Vyhláška 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů
- Nařízení vlády 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

Metodické doporučení a pokyny

■ Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 se všemi přílohami

1. Návykové látky
2. Rizikové chování v dopravě
3. Poruchy příjmu potravy
4. Alkohol u dětí školního věku
5. Syndrom týraného dítěte – CAN
6. Školní šikanování
7. Kyberšikana
8. Homofobie
9. Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. Vandalismus
11. Záškoláctví
12. Krádeže
13. Tabák
14. Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
15. Netolismus
16. Sebeпоškozování
17. Nová náboženská hnutí
18. Rizikové sexuální chování
19. Příslušnost k subkulturám
20. Domácí násilí
21. Hazardní hraní
22. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních.

■ Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 21149/2016

- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví, č.j. 10 194/2002-14
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24
- Spolupráce předškolních zařízení škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané Č.j.: 25 884/2003-24
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005

Dokumenty užitečné pro praxi

- **Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách 2015 MŠMT**
- **Informace o postupu orgánu sociálně-právní ochrany dětí v případech záškoláctví 2015 MPSV**
- **Spolupráce škol a školských zařízení s policií ČR Cuták 2012**
- Průvodce profesemi, institucemi a službami věnujícími se péči o rodiny a děti 2015 Centrum pro rodinu VEGA
- Pomůcka pro ředitele škol při tvorbě školního řádu č.j: MŠMT-10862/2015
- Ředitel základní školy a vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami 2016 MŠMT
- Zvládání emočně náročných a rizikových situací MSK 2015
- Příručka pro školy, když se stane neštěstí, autorský kolektiv 2011
- Poznámky k možnostem právního řešení problematiky šikany ve školách 2016 MŠMT
- Navrhovaná opatření k oblasti šikany ve školním prostředí 2016 MŠMT
- Přehled institucí poskytujících metodickou pomoc a poradenství v oblasti šikany 2016 MŠMT

Příloha č. 2

Krizové plány – zvláštní dokument

Příloha č. 3

Preventivní program proti šikaně – zvláštní dokument